

The image features a dark blue background with a grid of 56 blue person icons arranged in 7 rows and 8 columns. One icon in the 6th row, 7th column is highlighted in yellow. A white speech bubble with a tail pointing to the yellow icon is positioned on the right side of the image. Inside the speech bubble, the word "Infografik" is written in a bold, dark blue, sans-serif font.

Infografik

INFOGRAFIK ÄR...

information i visuell och
lättbegriplig form.

Att visualisera information hjälper
oss att få grepp om stora mängder
information och invecklade helheter.

Kombinationen av ord och bild är
ett effektivt sätt att förmedla kunskap.

INFOGRAFIK...

sammanfattar

Infografik presenterar
information i lagom stora bitar.

är tilltalande

Även stora mängder information kan förmedlas
på ett visuellt intressant och tydligt sätt.

ger sammanhang

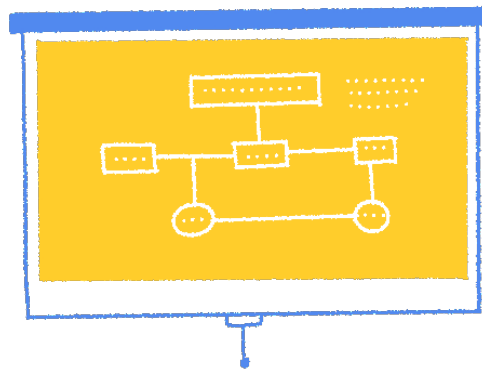
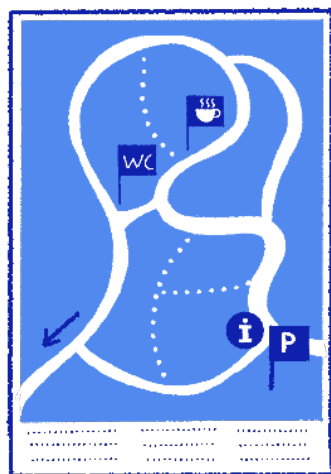
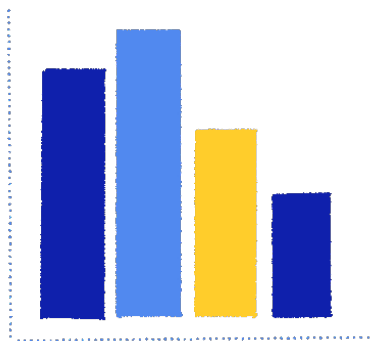
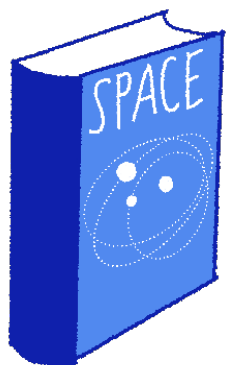
Intressant infografik fångar vår uppmärksamhet
och kan ge oss aha-upplevelser!

"Den illustrerade infografikens superkraft är att illustrationer är konkreta, lättillgängliga och kan dessutom vara emotionellt mycket starka."

Pirita Tolvanen, illustratör och informationsdesigner

DU SER INFOGRAFIK VARJE DAG

Att visualisera information är en del av vardagen.
När och var stöter du själv på visualiserad information i din vardag?

"Illustrerad information kanske inte alltid förmedlar det mest exakta budskapet, men det är det snabbaste och mest översiktliga sättet att förmedla information. Fokus ligger snarare på att visa större sammanhang än enskilda fakta."

Pirita Tolvanen, illustratör och informationsdesigner

REFLEKTERA!

Europaparlamentet samlar varje år in medborgarnas åsikter med en så kallad barometerundersökning. Vad får vi veta med hjälp av den här infografiken?

Är informationen lätt att förstå?

Hur har den visualiserats?

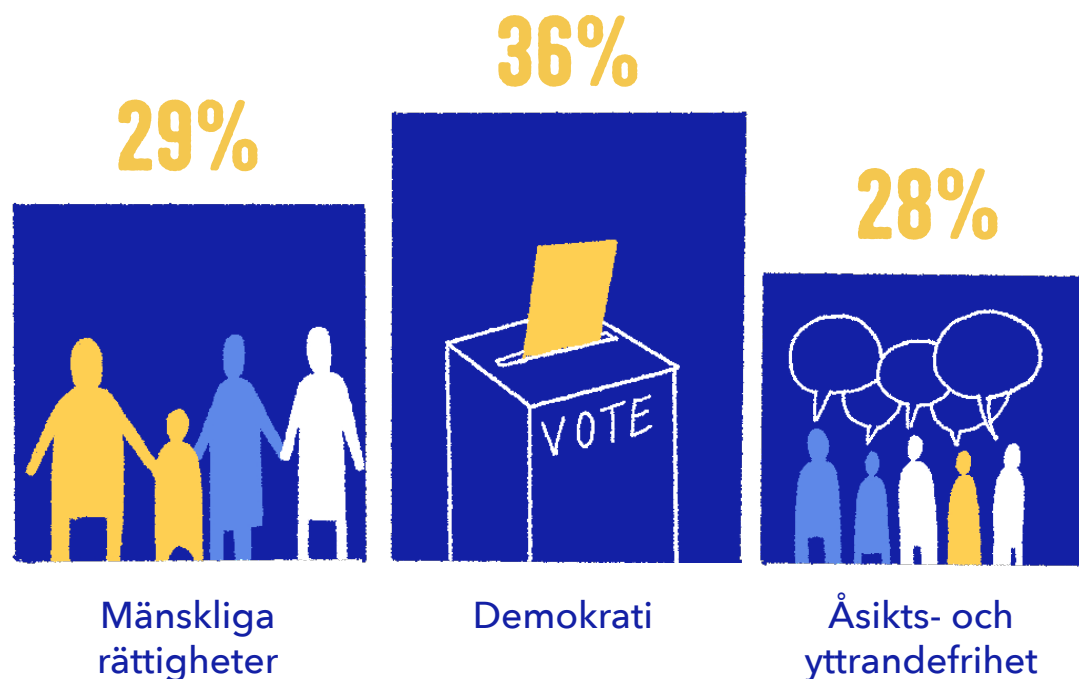
Hur läste du informationen: vad lade du märke till först, och vad sen?

Försök förklara infografikens innehåll med ord för den som sitter bredvid dig!

OBS!

Titta på mer infografik på Pirita Tolvanens [webbpats!](#)

TOPP 3-VÄRDERINGAR som Europaparlamentet bör försvara

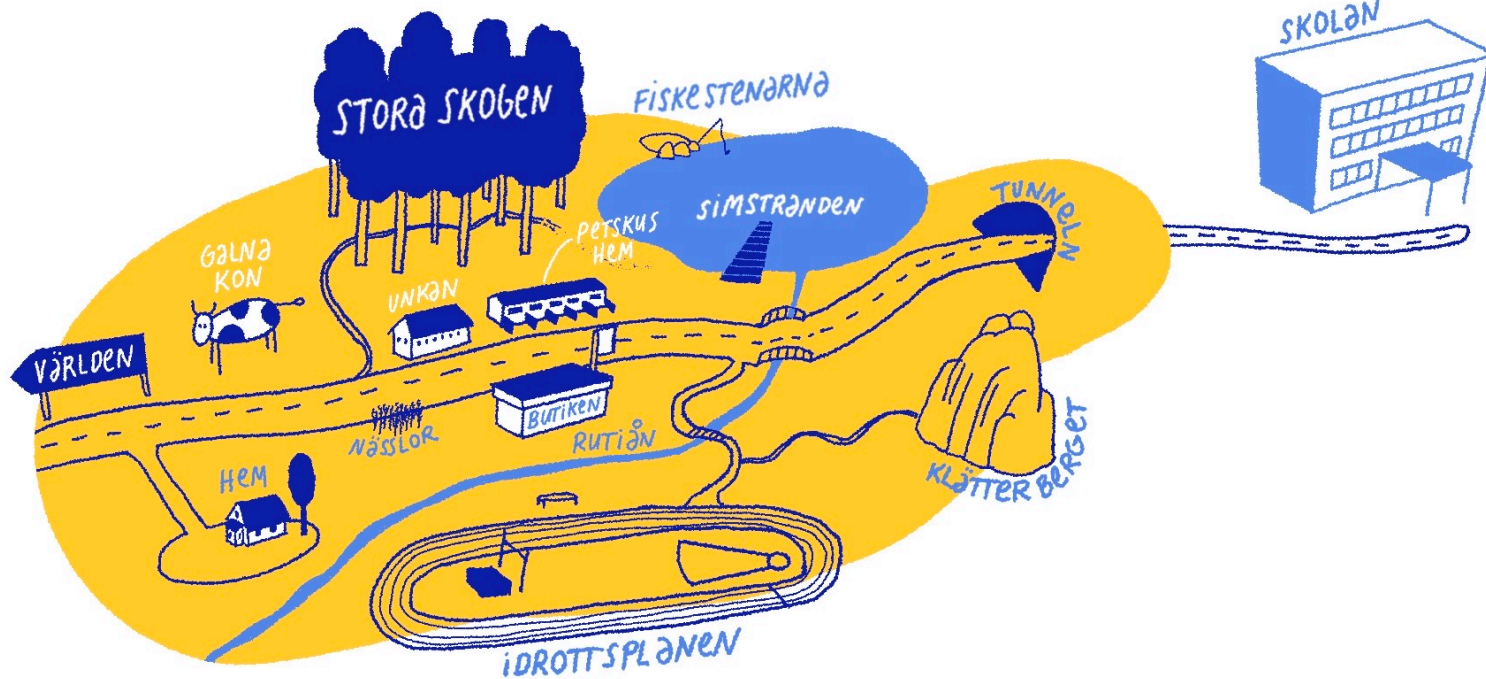

Källa: europa.eu, Eurobarometer 2022

TYPER AV INFOGRAFIK

Typen av informationen avgör hur infografiken ska visualiseras.

Grafik som används för att vägleda och instruera ser annorlunda ut än grafik som jämför numeriska data.

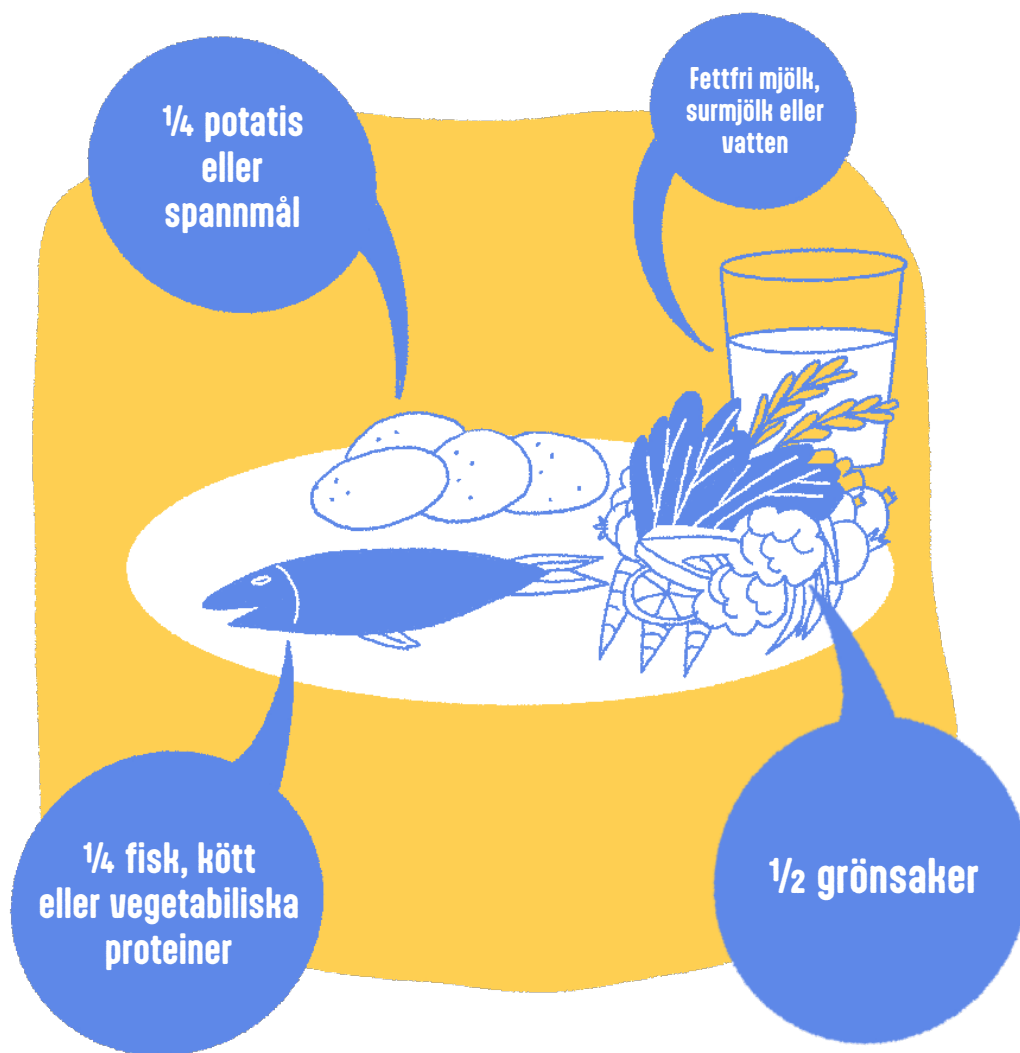
Karta

Den kanske mest välbekanta och vardagliga formen av infografik är kartan.

Kartors information bygger på latitud och longitud, alltså numeriska data.

Med kartor visar man till exempel hur röster fördelas i valkretsar, eller rapporterar om krig eller naturkatastrofer.

Kartor gör det lättare att förstå geografiska sammanhang, avstånd och skalor.

Kommenterad illustration

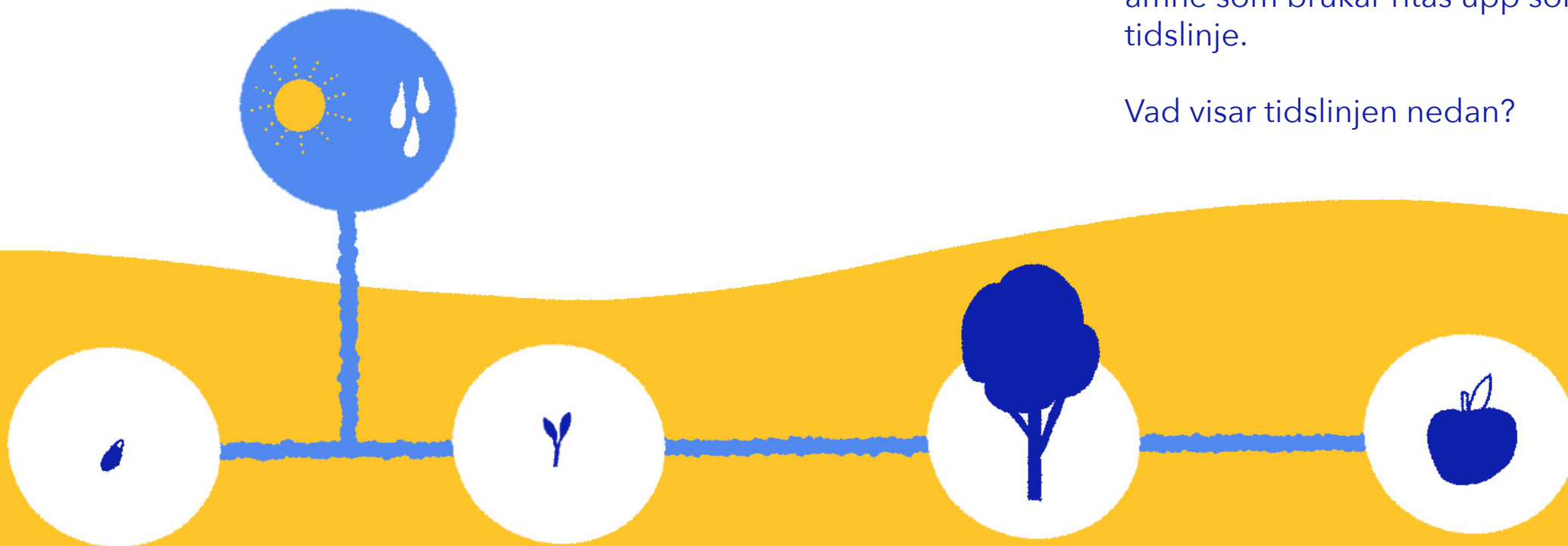
Olika instruktioner, modeller och planer innehåller ofta kommenterade illustrationer där texten förklarar det som syns i bilden.

Vad visar den här kommenterade bilden - Vad uppmuntrar den dig till?

Tidslinje

En tidslinje gör det möjligt att förstå förhållandet mellan tid och händelser. Historia är ett typiskt ämne som brukar ritas upp som tidslinje.

Vad visar tidslinjen nedan?

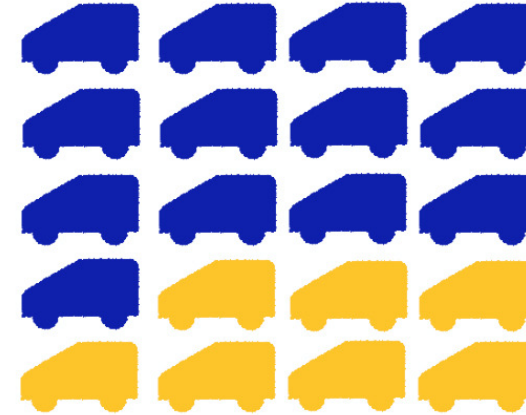
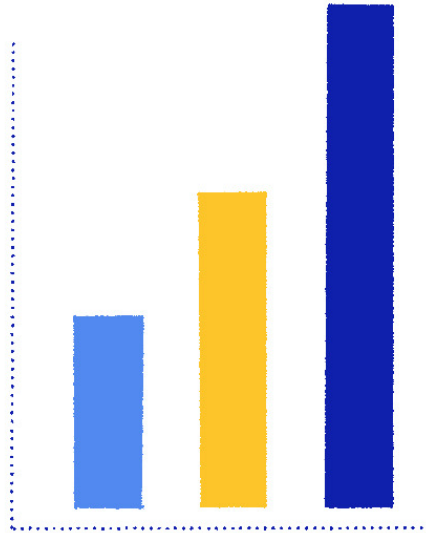
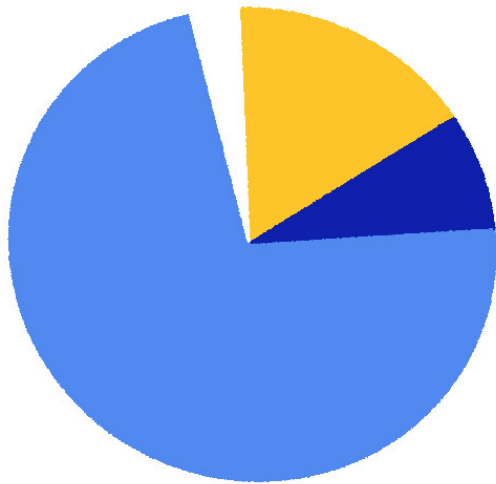

Diagram och jämförelse av data

För att jämföra numerisk information används olika sorters diagram, till exempel cirklar, staplar eller andra symboler – som när man visar hur stor andel av alla fordon som är helt eldrivna.

1. Ring nödsamtalet till 112 själv, om du kan.
2. Berätta vad som hänt.
3. Ange exakt adress och kommun.
4. Svara på frågorna.
5. Slå på högtalaren i telefonen och fortsätt att hjälpa.
6. Följ de instruktioner du får.
7. Avsluta samtalet först när du får tillåtelse.
8. Vägled hjälp till platsen.
9. Ring igen om situationen förändras.

Källa: punainenristi.fi

112

Ring nödsamtalet till 112 själv, om du kan.

Berätta vad som hänt.

Ange exakt adress och kommun.

Svara på frågorna.

Slå på högtalaren i telefonen och fortsätt att hjälpa.

Följ de instruktioner du får.

Avsluta samtalet först när du får tillåtelse.

Vägled hjälp till platsen.

112

Ring igen om situationen förändras.

Flödesschema

Flödesscheman används för att beskriva olika processer. Med flödesscheman kan man analysera, planera eller dokumentera olika steg i ett händelseförlopp. Flödesschemat kan vara till exempel en instruktion.

Jämför två instruktioner för hur man ringer ett nödsamtal: den ena i textform, den andra som flödesschema.

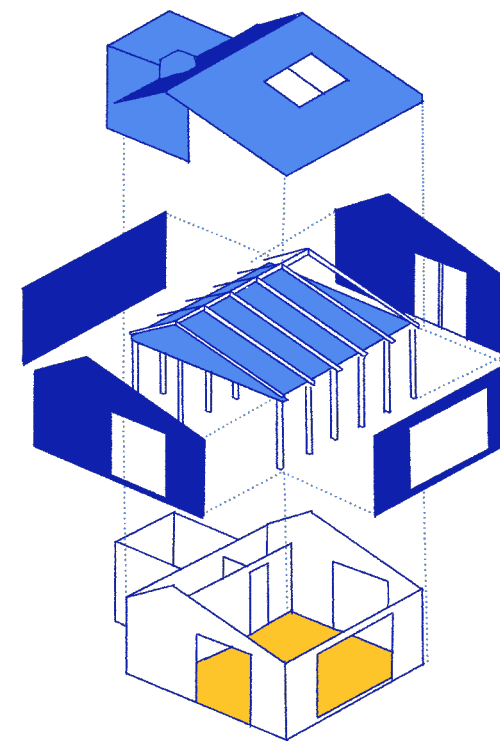
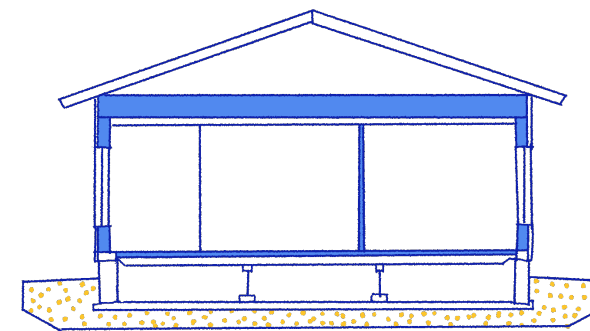
Är de lika lätta att förstå? Vilka faktorer gör det lättare eller svårare att förmedla informationen i de två exemplen?

Sektionsritning och sprängskiss

Konstruktionsritningar, monteringsanvisningar och anatomiska illustrationer visar ofta det som inte syns utanpå - hur något är byggt och vad som finns inuti.

Sådana här uppdrag kräver omfattande förkunskaper och bakgrundsarbete av illustratören.

Vilken slags research kan en grafisk designer behöva göra för att rita sådana här illustrationer?

Läsväg

Grafisk formgivning handlar om att styra läsarens blick.

Infografik måste vara tydlig och lätt att ta till sig.

Textens hierarki hjälper läsaren att hitta det viktigaste först.

Detta läser man sist

Detta läser man först

Sedan denna text

Därefter går blicken hit

I västerländska kulturer läser vi...

från vänster till höger.

Och i en hierarki
uppfattas stor text som...
viktigare än liten.

REFLEKTERA!

"När jag planerar, tänker jag på att bilden ska ha en tydlig läsväg och att det ska finnas element som stöder förståelsen av budskapet."

Pirita Tolvanen

Vilken läsväg finns det i bilden?

Hur ser bildens läsväg ut?

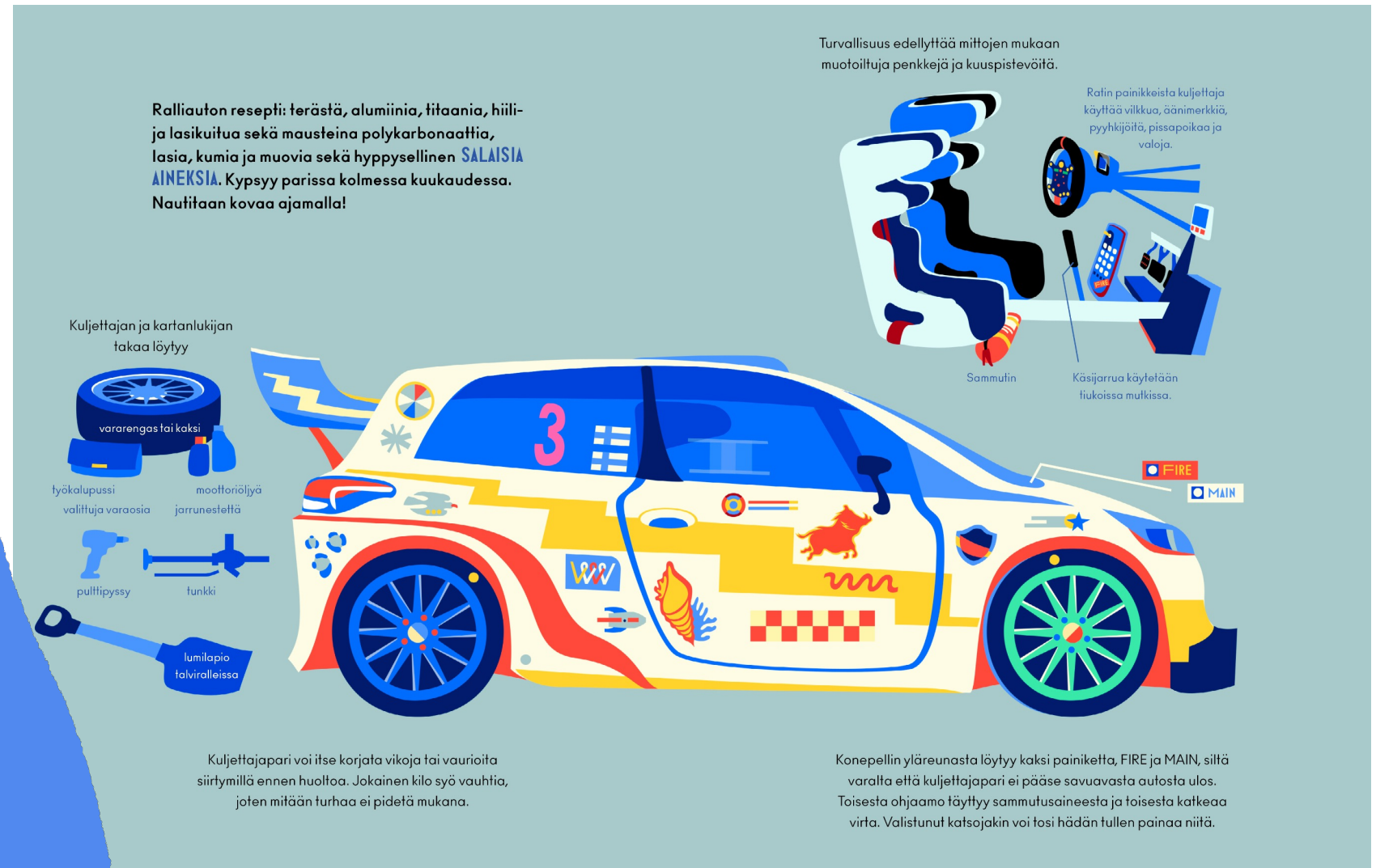
Hur rör sig blicken i bilden – vad såg du först, och vad sen?

Vilka metoder används för att styra läsarens blick?

Vilka element hjälper läsaren att förstå texten?

OBS!

Titta på mer infografik på Pirita Tolvanens [webbplats](#)!

Den illustrerade faktalitterära boken Rallitalli, illustrationer Pirita Tolvanen, text Pasi Lönn. Tammi 2021.

UPPGIFT: Min värld

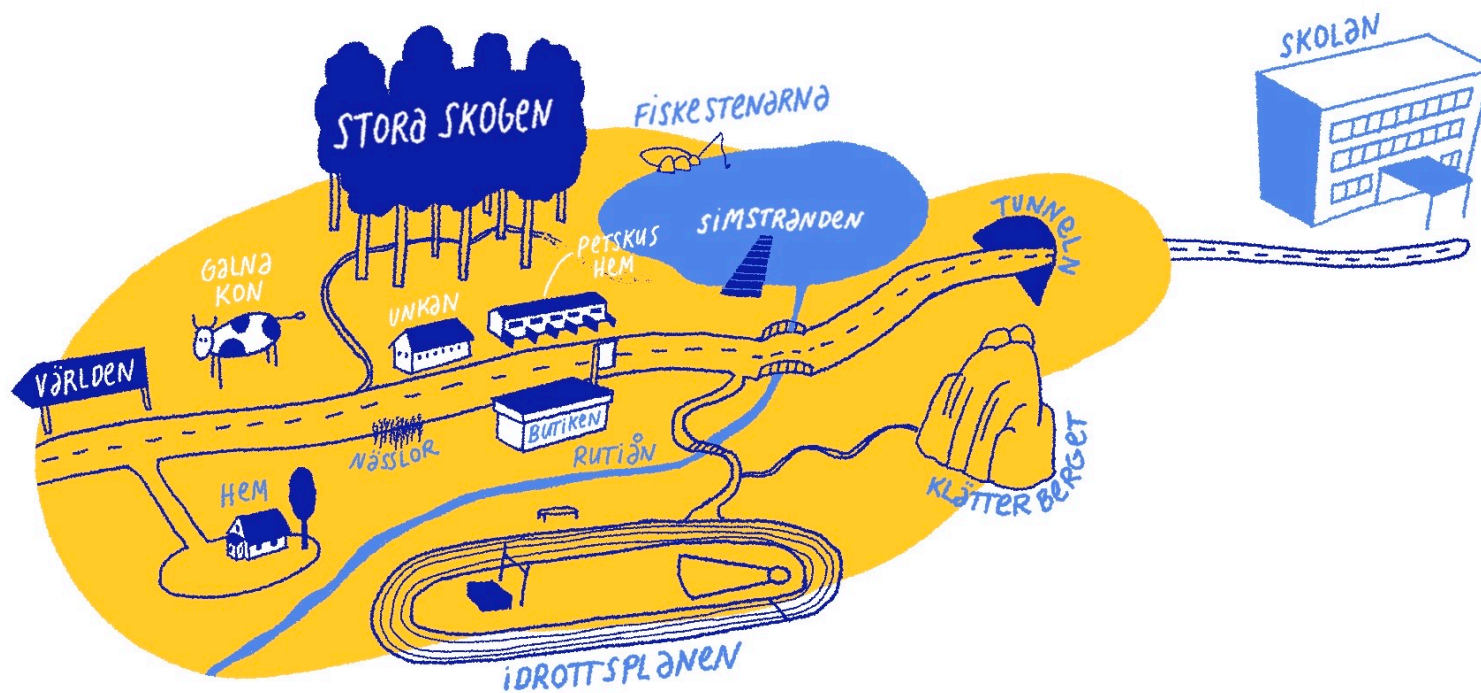
En karta är en på numeriska data baserad exakt och objektiv skildring av vår omgivning. Men som människor tolkar vi vår omgivning subjektivt, utifrån upplevelser och iakttagelser.

Studera en karta över en miljö som är bekant för dig.

Vilka platser känner du igen som betydelsefulla för dig?

Vad på kartan har du aldrig lagt märke till förut?

Hur skulle kartan se ut om den bara visade dina egna upplevelser och observationer?

En kort sträcka kan kännas lång att gå i gassande sol. För ett barn kan en liten närskog kännas enorm. En ung person kanske inte ens märker bankbyggnaden om hen aldrig besökt den. Världen omkring oss är alltså en subjektiv upplevelse.

UPPGIFT: Min värld

Skapa en infografik i kartform över din egen närmiljö.

1. Samla information

- Fundera: vilka platser och händelser minns du?
- Hur upplever du din personliga skala jämfört med en riktig karta?

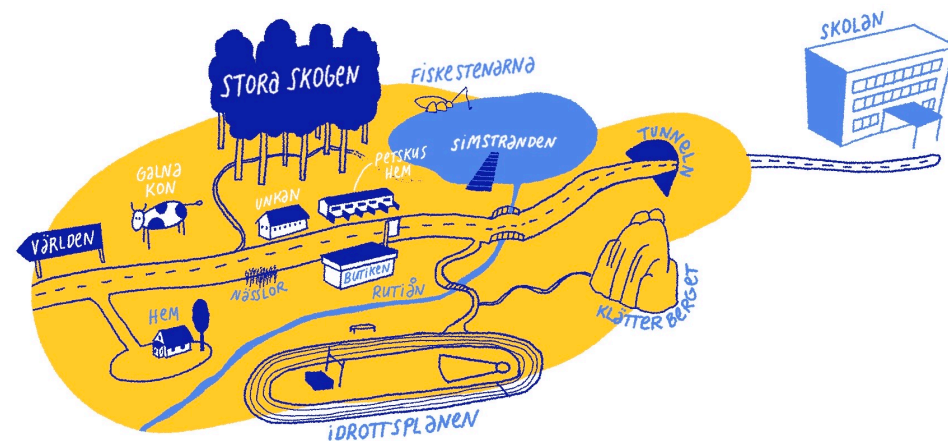
2. Skissa kartan

- Börja med blyertsskisser på papper.
- Testa din skiss: visa den för en kompis.
- Är bilden tydlig och begriplig?

3. Välj en färgpalett med 3-5 färger.

- Använd bara de här färgerna.
- En kontrollerad färganvändning gör infografiken tydligare.

4. Skapa din karta med t.ex. akvarell- eller akrylfärger eller ett digitalt ritprogram.

Diskutera:

Vilka sorts kartor blev det?
Hur formas vår uppfattning om omgivningen och vårt förhållande till den?
Hur observerar vi vår miljö?
Finns det skillnader i hur vi gör det?

UPPGIFT: How to build a cåve

Illustrera en enkel bygginstruktion som infografik.

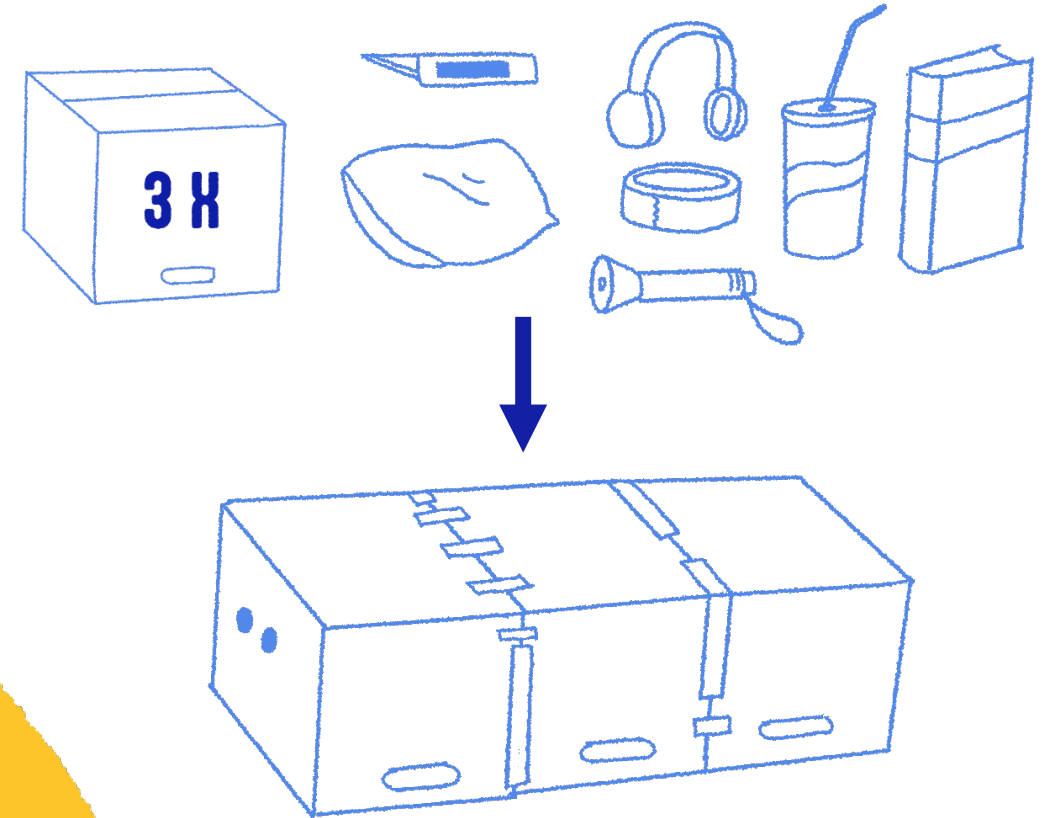
Under pandemin publicerade IKEA skämtsamma instruktioner för hur man bygger en myshörna eller koja hemma med Ikeamöbler: Förtress, Cåve eller Cåmpingtent. (Sök bilder med sökorden *funny Ikea manuals*.)

Hur och med vad skulle du bygga ditt eget gömställe?
Hur skulle du instruera andra att bygga något motsvarande?

Gör bakgrundsarbete: Titta på bygg- och monteringsanvisningar på nätet.

Reflektera: Vilka material och verktyg behövs det?
Spelar arbetsordningen någon roll? Hur ska det färdiga gömstället se ut?

Kom ihåg att visualisering av information handlar om att förenkla, sammanfatta och göra begripligt!

Källor:

Kanerva, J. 2023. Tiedon visualisointi - mitä se tarkoittaa?

<https://infograafikko.fi/blogi/mita-tarkoittaa-tiedon-visualisointi/> (Hämtad 12.7.2023)

Tolvanen, P. 2021. Kuvitettua tietoa.

<https://kuvittajat.fi/kuvittaja/kuvitettua-tietoa/> (Hämtad 13.6.2023)

Arbetsgrupp

Katriina Kaija, Outi Laine

Text, illustration och layout

Outi Laine

Översättning

Leif Pietilä / Skrivsam Ab

Översättningens beställare och utgivare

Stoff riksomfattande utvecklingsuppgiften i bildkonst
Kuvistuubi - Savonlinnan taidelukio

Korrektur

Joel Gräfnings, Laila Rebers-Holländer, Kia Norrstam

Publikationen är en del av Undervisnings- och kulturministeriets nationella utvecklingsprojekt för bildkonst i gymnasiet.

www.stoff.fi